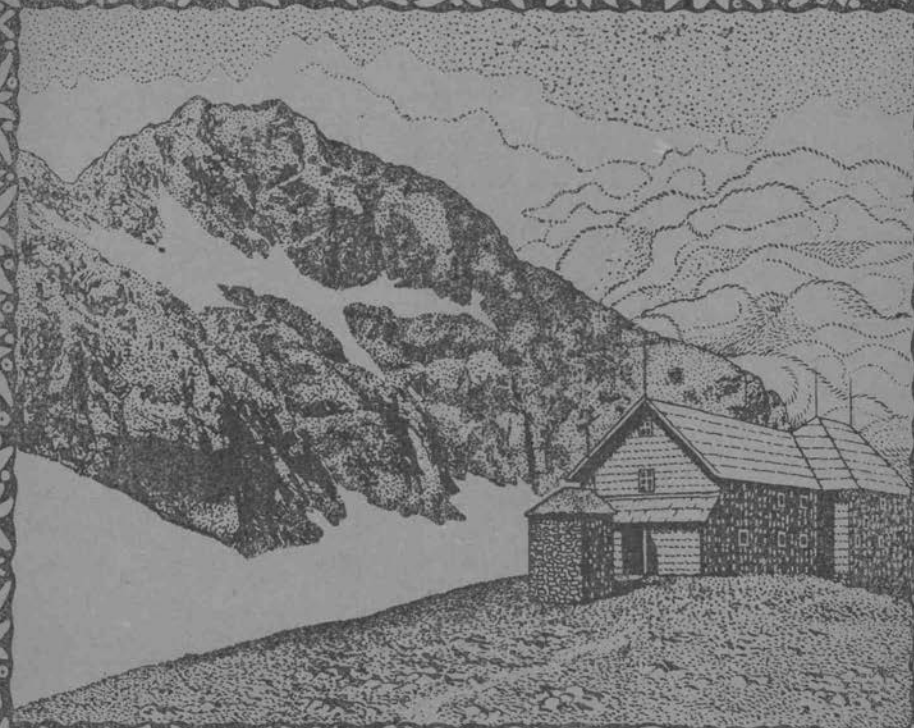

PLANINSKI VESTNIK

LETO
XXIV.

GLASILO
SLOVENSKEGA
PLANINSKEGA
DRUŠTVA

STEV.
3.

MEMORIN

SOBEKAR

PLANINSKI VESTNIK

GLASILO „SLOVENSKEGA
PLANINSKEGA DRUŠTVA“

XXIV. LETNIK 1924 ŠTEV. 3

Veleturist Jereb.

Dr. V. Korun.

Jereb se je vrgel v novo, ravnokar kupljeno turistovsko obleko, obul od masti in žrebljev blesteče gojzarce, dal zelenkast klobuk z gamzovo brado na glavo, si naprtil nahrbtnik, nabasan s perilom in jestvinami, vzel v roke cepin, se postavil pred ogledalo, zadovoljno se smehljajoč si zavihal uporne brke, rekel svoji služkinji: „Z Bogom!“ in se odpravil, ne na položne hribe in griče liki njegovi prijatelji ob nedeljah in praznikih, temveč odpravil se je na gore, na strme gore . . .

Sklenil je, kakor je dejal, napraviti to-le velikansko klobaso: z Okrešlja čez Savinjsko sedlo v Česko kočo, odtod čez Mlinarsko sedlo in skoz Turski Žleb nazaj, tako da bi na Okrešlju klobaso zašpilil.

Kmalu ko je začel z Okrešlja stopati navkreber, mu prideta nasproti dve mladi gospodični. „To je dobro znamenje za mojo turo,“ je dejal sam pri sebi. „Srečanje z mladimi ženskami pomeni srečo.“ In res, turistki sta bili mladi in zali: jedna je imela oči ko srna, druga grodi ko dve žlahtni pomaranči, obe sta bili pa v hlačah. Ker Jereb ni bil nikak bojazljiv omahovalec, ampak izkušen svetovnjak, ji je kratkomalo nagovoril, kakor bi bili stari znanki njegovi: „Odkod in kam?“ Oni sta pa odvrnili, da sta neodrešeni Horošici in sta prišli preko sem, da si ogledata Rinko in drugo.

„Kak srečen slučaj zame! Do Korošic imam že od takrat posebno nagnjenje, ko sem se po prevratu z bridko sabljo boril za njihovo osvobojenje,“ se je lagal. „Zato in tudi kot nadomestilo za predpisane vizume pri prekoračenju meje, ki jih gotovo nimate, mi dajte pa, prosim, sestrinski poljub.“

„Saj ne veva, kdo stel!“

„Veleturist Jereb, pa čisto sam svoj.“

Videti je bilo, da te dve zadnji besedi učinkujeta na gospodične tam preko vprav tako ugodno kakor na gospodične tu preko. Prijazno sta se nasmejali in odvrnili: „Če se že jutri vrnete, se utegnemo še videti na Okrešlju,“ nakar sta hahljajoč se odskakljali navzdol.

Vzpenjajoč se kvišku, pa je Jereb mislil to in ono, kar je bilo kolikortoliko, v bližnji ali daljnji zvezi z gospodičnoma: „Po tej, sedaj ne več nenavadni poti, namreč na gorskih turah, se delajo znanja, sklepajo zaroke in vežejo tudi že poroke. Zakaj bi pa jaz ne?“ je poudarjal Jereb spotoma. „Sicer je res, da z dotami založene neveste ne hodijo po gorah, temveč se vozijo po planem v avtomobilih. Toda turistke so jedrne in zdrave, ki rodijo krepke otroke, in to je tudi bogastvo, sicer ne v zlati valuti, toda varno pred vlomilci in tatovi. Vendar ženitvanskega potovanja bi pa že ne prirejal po strmih grebenih. Naka! To pa že ne! Saj v planinskih kočah nimaš miru in navadno tudi ne prostora. Na skupno ležišče pa vendar ne moreš z mladoporočenko, ne oziraje se na to, da so te kočice tako narahlo zbite, da se pod vsakim trdnejšim korakom celo poslopje potrese. Jaz se bom rajši držal navade naših očetov, ki so po pirovanju peljali naše mamice naravnost iz obednice v spalnico ali kvečemu v Benetke.“

V tej smeri so se mu predle mestoma dokaj opolzle, sicer pa vrlo modre misli in bi mu najbrž še naprej, ko bi ne bil prišel do snežišča, kjer je hotel prvikrat v svojem življenju uveljaviti cepin. Sicer je bilo snežišče položno in sneg južen, da bi bil lahko štajerski valček plešoč prišel čezenj. Jereb pa je važno vsekaval stopinje in oprezno vanje polagal svoje gojzarce, da bi do dna izpil slaj, ki ga nudi planinstvo.

Prišedši na Savinjsko sedlo, je veselo zaviskal, ponosen, kakor da bi stopil Gavrizankarju na glavo. Toda prešerno razpoloženje ga je skoro minilo, ko je pot nadaljeval. Hoja zdaj gor, zdaj dol med golim sivkastim skalovjem ga je utrudila, čemur je pekoče solnce prispelo nemali delež. Naramnice prenapolnjenega nahrbtnika so ga rezale v bremena nevajene rame, od cepina mu je otekel žulj na mehki dlani desnice.

Osobito pa ga je malodušilo čuvstvo osamljenosti, ker ni čutil daleč naokrog nobenega živega bitja. V olajšavo mu je že bilo, ako je videl kje ob potu raztresene ležati jajčje luščine ali limonje lupine, odvržke turistov. In ko je zagledal ob neki mlakuži plaziti se pisanega močera, se je tako razveselil, da je postal in se spustil z njim v pogovor. „Bratec,“ ga je nagovoril, „tebe je narava dobro obdarovala, ko ti je dala štiri noge; toda neumen si, da hodiš vedno po vseh

štirih naenkrat. Ko bi jaz imel štiri, bi pametnejše ravnal: Hodil bi vedno le po dveh, in sicer menjaje; ko bi bili te utrujeni, vpregel bi spočiti dve in tako dalje, tako da bi se nikdar ne utrudil. Ker mi je pa skopa narava dala samo dve, moram mrcvariti zmeraj le te, tako da me na primer danes že salamensko bolijo. Pa še neko prednost imaš pred menoj: Kadar ti zmanjka živeža, kar je pri nas ljudeh isto kakor para, tedaj se zariješ v blato in zaspiš. Glej, kako bi bilo zame to ugodno! Namreč, vedeti moraš, da sem državni nameščenic; zato, mislim, ti ni treba praviti, da mi zmanjka pare vsekdar že sredi meseca. Vidiš, ali bi ne bilo nujno potrebno, da bi tudi jaz imel možnost, se tako nekako sredi meseca zariti in drugo polovico prespati! Čisto gotovo: Če vdrugič na svet pridem, hočem biti najmanj močerad. — Kaj pa, ko bi kar zdajle zamenjala vloge?“ — Očividno se je živalci zamalo zdelo, na to ponudbo kaj odgovoriti: obrnila mu je hrbet ali pravzaprav repek in se skobacala v luknjo.

Tako mu zdaj ni preostajalo drugega, nego pot nadaljevati. Vnovič je mestnega vrvenja vajenega Jereba začela tlačiti grobna tišina in groza samote. „Več ur naokrog sem čisto sam!“ mu je vršelo po glavi in mu stiskalo srce. Sicer se je tupatam slišal tenak glas nekega čivkajočega planinskega ptička; a glas je bil tako milo tožeč, da mu ni moglo biti v uteho. Naenkrat pa je na njegovi levi zahreščalo, kakor bi popokalo tramovje velikanskega poslopja, nato je votlo zabobnelo. Glušec jek se je lovil po čereh in skalovju, se odbijal od sten in postoteril gromenje, ki je jekalo v vedno daljših presledkih zdaj tu, zdaj tam in zmeraj bolj zamolklo, dokler se ni porazgubilo v komaj slišnem splošnem hrumenju. Bil je plaz, ki se je s Skute udril. To mogočno delovanje prirode ga je navdalo s čuvstvom občudovanja in z grozo, da se je čutil tako malega, malega.

Zdaj je oddaleč zagledal Češko kočo. Iz daljave je bila videti bolj podobna mali, čedni vili ko planinskemu zavetišču. Razveselil se je je, da je pospešil korake, in tako je, preden je pričakoval, prišel do Žrela, o katerem je slišal že marsikaj pripovedovati. „Tako hudo pa tudi ni!“ je dejal sam pri sebi, ko je pogledal vanje. Nakar je napravil nekaj korakov. Toda kmalu se je uveril, da s pokončno hojo ne bo šlo navzlic novim gojzarcam in novemu cepinu. Storil je torej to, kar je videl pri močeradu: plaziti se je začel po vseh štirih. Toda tako plazenje bi bilo uspešno pri hoji navzgor, ni pa bilo pri hoji navzdol; kajti ker je imel možgane vendarle v glavi in ne v petah ter je bila kajpada ona težja od teh, ga je vleklo s silo navzdol, zlasti kadar mu je radi močne poševnosti skočil nahrbtnik na tilnik. Da bi torej ne smučal proti svoji volji in v svojo pogubo z glavo naprej, se

je okrenil, vlegel na hrbet, se z nogami drsal, z narobe obrnjenima rokama pa kobacal, pri čemer se mu je trgal nahrbtnik in so pokale hlače. Cepin pa, na katerega se je toliko zanašal, mu je bil sedaj v veliko napoto; ker ga je držal v roki, ni mogel z njo prosto razpolagati. Zato ga je po kratkem preudarku zalučal po Žrelu, meneč, da se bo na kraju prepada ustavil. Toda cepin, pridrveši na rob, zdrkne na snežišče, ki se razteza ob Žrelu, in ker je bil sneg napol zmrzel, zdrsi po njem navzdol in se zarije šele pod njim v gruščevje.

Skoz Žrelo se je Jereb končno srečno preplazil, toda ker ni imel nikake opore, je moral takisto po snežišču narobe štirikrak lezti. Da pa ni tudi on liki cepin divje zdrical po snegu, je namesto palice — zasajal prste vanj, kar pa mu ni zbujalo posebno prijetnih občutkov. Vsi premrli in krvavo odrgnjeni so bili, ko se je slednjič pridrsal do gruščevja. V zlorado veselje mu je bilo, da je tukaj našel ne samo svoj cepin, ampak je videl ležati tudi okovano turistovsko palico, znamenje, da se je prav tako nekomu drugemu ondi godilo kakor sedaj njemu.

Ko je napravil nekaj korakov navkreber, je sedel na strmo gruščato brdino, odkoder je pregledal snežišče in Žrelo. Nato je premotril bilanco svojega pota in svoj položaj ter si je žal moral priznati, da ona ni ravno najboljša in ta nikakor ni rožnat: po vsem životu se je tresel; ali od prestanega strahu ali mraza ali veselja, ni vedel, pač pa si je bil v svesti, da ne radi zmagoslavnega ponosa. Pa še tukaj ni mogel v miru sedeti in nemoteno zaužiti svojega brašna; zakaj ko je potegnil iz nahrbtnika škatlo z jestvinami, jo je tako nerodno prijel, da mu je zdrknila iz roke in se zakotalila daleč dol v kotanjo, kjer jo je komaj ulovil.

Po nelahki, toda zanimivi in vzorno izpeljani poti je odtod kmalu prišel v Češko kočo. Ko se je oskrbnici potožil radi Žrela in ji povedal, kod se misli vrniti, se mu je nasmejala in vzkliknila: „Če vam je že Žrelo delalo težkoče, potem nikar ne hodite čez Mlinarsko sedlo in Skuto. Moja služkinja je zadnjič v copatah prišla skoz Žrelo.“

„Ako se po isti poti vrnem, moram pa vnovič skoz Žrelo!“

„Ni treba! Lahko ga obidete spodaj pod skalo.“

„Dobro! Tako tudi storim.“

Da bi se dobro odpočil in naspal, si je nakazal mirno sobo v mansardi. Toda kakor je bilo videti, so se danes vsi peklensčeki zarotili proti njemu. Jedva se vleže, pridrvi huda nevihta z bliskom in gromom, da se je koča majala in postelj tresla. Ko pa nevihta potihne, prirogoviliijo trije takozvani turisti, ki so prišli v kočo očividno samo pijančevat in razgrajat. Peli, pil in vpili so spodaj v obednici, da ni

mogel zatisniti očesa. Oskrbnica jih je sicer, kakor je slišal, opozarjala na hišni red in jim pretila; toda ker ni imela najmanj treh orožnikov za asistenco, ni nič opravila. Nasprotno, še hujše so razgrajali in norce iz nje brili.

Končno je Jerebu poslo potrpeljenje; obleče se in se nameri dol, da bi, če ne zlepa, pa zgrda napravil mir. Toda ko stopi na stopnice, mu zdrči; in ker so stopnice brez ročajev, kar je vsekako zelo čudno, se nima za kaj uloviti, tako da telebne z vso silo v pritličje na tla! Na srečo se mu hudega ni ravno zgodilo. Pa tudi nad pijanci se n mogel znesti; kajti ko so ti slišali ropot, so mu pritekli na pomoč, kakor da bi bili iz reda usmiljenih bratov, ga močili, drgnili, mu ponujali konjak in ga sploh s pravo samaritansko milosrčnostjo negovali, tako da jim je navsezadnje moral dajati hvalo namesto graje. Sicer so pa slednjič tudi oni šli k počitku, seveda šele potem, ko so se o najnovejšem dogodku hrupno in temeljito razgovorili.

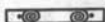
Ko se je Jereb drugo jutro od oskrbnice poslavljaj, ni mogel kaj, da ne bi pristavil: „Vi, kje je pa dobil stavbenik, ki je dal napraviti tako strme stopnice brez držajev, svoj diplom? Menda v Paviji?“

Ta pa očitvidno ni razumela njegove zlobne opazke ter je, izognivši se točnemu odgovoru, odvrnila: „Prav imate! Marsikdo je že padel po teh stopnicah.“

„Meni se čudno zdi to-le: včeraj zjutraj sem srečal dve mladi gospodični, kar bi vendar moralo pomeniti srečo; pa sem imel take neprilike najprej v Žrelu, potem pa še v koči.“

„Seveda je srečanje pomenilo srečo,“ ga je oskrbnica potrjevala v veri; „zakaj sicer bi se bili gotovo ubili, če ne tam, pa tu pri padcu po stopnicah.“

Prišedši v Okrešelj, Jereb Korošic ni več našel; odšli sta, ker nista dobili prostora. Pa tudi on sam je moral prenočiti v obednici na klopi; tako je bil Dom na Okrešlju s turisti natrcan. Zato je sklenil, da prihodnjič, ko bo spet šel na planine, vzame razen gojzarc in cepina tudi šotor s seboj, da bo lahko pod milim nebom prenočeval, kjerkoli bo hotel, osobito pa, da si hoče pred vsako turo naročiti srečanje s kako mlado gospodično, da bo imel srečo in se ne bo ubil. „Ali jo pa že kar — s seboj vzamem, kar bo še najvarnejše,“ je svoj sklep izpopolnil in je bil vesel te zares vrlo pametne domislice.

Valentin Stanič prvikrat na Triglavu.

Priobčil Iv. Kogovšek.

Zeitschrift des D. u. Ö. Alpenvereines, letnik 1885, Salzburg, prinaša v izviru ponatis Staničevega rokopisa z naslovom: „Etwas über meine Reise auf den Triglou in Oberkrain, angefangen am 18. September 1808. Von Valentin Stanig.“ Uredništvo pripominja, da je natančen prepis rokopisa z opazkami iz kranjskega deželnega muzeja od tedanjega kustosa Karla Dežmana. Stanič je bil takrat kaplan na Banjščicah na Tolminskem. Umrl je l. 1847 kot kanonik v Gorici. — Tu prinašam prevod tega velezanimivega Staničevega potopisa:

„Komaj sem čakal ugodnega vremena, da bi uresničil svoj sklep glede poti na Mangart (Manhard). Nebo se je iztreskalo in vzhodni veter in ugodno stanje barometra sta obetala lepo vreme. Želel sem si spremljevalca, a ker dotična dva tovariša nista kazala posebnega veselja, sem si mislil: poskusim pa sam, zlasti, ker so mi tudi moje ekonomske razmere to svetovale. Zatorej

ich ging mit Sack und Pack
und litt so manchen Schabernack
in Oberkrains Gebirge.

V nedeljo 18. septembra sem se napravil na pot, ko sem bil opravil službo božjo na 1 uro oddaljeni podružnici (ker menjavam) in ko sem zavžil kosilo skoraj vse stoje in med pripravljanjem. Do 3 ure oddaljenega „Mavrovega Mostu“¹⁾ je vodila ona steza, po kateri sem šel na Mangart. To grdo pot je ukazala kanalska sodnija takrat, ko je bila Soča (Stanič piše „Isniz“) začasna meja med Italijo in Avstrijo, toliko popraviti, da bi se dalo voziti vsaj z dvokolesnim vozom po nji. Toda hribovske občine, med katerimi je igrala moja glavno ulogo, so se pritožile proti temu in so zapravile znatno vsoto, namesto da bi bila poslala vsaka hiša vsaj enega človeka na delo. In tako se ta koristna odredba ni izvršila.

Pri Sv. Luciji sem zapustil Sočo in sem zavil skoraj v pravem kotu na desno ob Idrijci navzgor. Ne daleč od vasi Bača („Wazza“) sem jo zapustil in sem šel ob potoku Bača navzgor v hribe. Kmalu opazim na nasprotnem bregu precej ljudi; vprašam jih, kaj je; povedo mi, da je padla krava raz breg in se ubila. „Hm“, sem si mislil, „torej je tudi to res, kar sem že večkrat izkusil, da imajo ljudje navadno

¹⁾ „Maurusbrücke“ je bilo nemško ime za Sv. Lucijo; še danes Tolminci govore: „Na mostu“. Tam teče Idrijca v Sočo.

več sočutja, če pogine govedo, kakor če človek umrje.“ Kmalu nato pridem do velikih Catarinijevih²⁾ grabelj, ki stoje na lepem peščenem produ. Les sekajo visoko v gorah; kadar je velika voda, ga plavijo po potokih v stranskih dolinah proti Bači. Seveda se les vsled dolgega ležanja v vodi tako navzame vode, da bi potem več ne mogel dalje plavati. Na grabljah se ujame, zloži na suho, posuši in potem splavi do Gorice.

Že je razprostrla noč svoj črni plašč preko našega obzorja, ko sem došel v Knežo³⁾. Dobri krčmar (Kampeljč) mi je postregel, ne da bi vedel kakšnega stanu sem. Spal sem v postelji, kar se ni zgodilo na celi Mangartovi poti. Tiha in temna je bila noč, a kmalu se je nebo razvedrilo in skozi moje malo okence so me razveseljevale na nebu migljajoče zvezde. Kmalu po 2. uri sem vstal in uslužni krčmar me je spremljal z gorečo bakljo 2 uri daleč. Nebo se je spet pooblačilo in le tupatam je zamigljala kaka zvezdica skozi temno zagrinjalo. Tiha je bila vsa narava, voda je šumela v globokem jarku, daleč proč med njimi se je vila steza nad in pod skalami, sova je skovikala iz gozda na oni strani, tako da mi je moj spremljevalec napovedal nekaj prav neprijetnega, za kar ga nisem nič prosil: da bo namreč kmalu deževalo. Mislil sem si: „Ti poješ ali jočeš — ker se ti pač tako poljubi; s tem pa nočem odrekati živalim simpatije, ki jo mogoče imajo do raznih pojavov v ozračju.“ Ko se je naredil dan, sva se s spremljevalcem ločila. Šel sem navzgor po globokem jarku med visokimi, a večjidel obraslimi gorami. Samo tu pa tam je videti kaka hišica ali sledovi, da je ta grapa obljudena. Gotovo sem šel desetkrat čez potok po hlodih, ki so položeni čezenj, preden sem prišel do vasi in duhovnije Podbrdo. Ta potok pač večkrat naraste v precejšnjo reko, ker so hlodi, po katerih se pride čez vodo, dasi so precej visoko nad njo, vsi na enem koncu pritrjeni, da jih voda ne more odnesti.

Podbrdom sem zajtrkoval in sem dobil družčino, ker je šlo več ondotnih domačinov na Koroško, da tam nakupijo prediva in dalje ž njim trgujejo. Eden mi je nosil mojo precej težko prtljago. Steza gre precej strmo preko vasi Bača v breg in postane še mnogo bolj strma, ko je treba prekoračiti gorovje⁴⁾, ki dela mejo med Kranjsko in Goriško. Moji spremljevalci so mi pravili, da je šel po tej poti Nj. cesarska visokost nadvojvoda princ Janez, in z nekim spoštovanjem, veseljem in občutkom varnosti sem stopal pod gozdnimi skalami navzgor.

²⁾ Catarini je bil imovit lesni trgovec v Gorici.

³⁾ Vas v Baški dolini.

⁴⁾ Prelaz Bača med Primorskim in Bohinjem.

Na drugi strani smo šli nekaj časa nizdol; moral sem se ločiti od svojih spremljevalcev, ker sem hotel iti prej na Triglav. Lahko bi bil prišel ž njimi tja⁵⁾, ker so znali najbližjo pot na Koroško; toda usoda mi je določila še večje težave. In res, že ob vstopu v Bohinj se je začela cela veriga bridkosti. Kita nad levim kolenom mi je jela napravljati take bolečine, da sem moral vleči nogo za seboj, ne da bi jo mogel upogniti. — Kmalu sem imel razgled na vso Bohinjsko dolino, v kateri sta se pred vsem odlikovali župni cerkvi v Srednji vasi in na Bistrici. Moje oko bi bilo rado videlo Triglav, a oblaki so viseli nizko na gorah. Šepal sem preko strmih travnikov nizdol in še preden sem došel do Bistrice, me je ožulil čevelj na korenini palca že prej obbolele leve noge. Telesnim bolečinam so se pridružile še duševne. Mokra megla se je zgoščevala v oblake, ki so žugali z dežjem. Poiskal sem Jurija Keusche, ki mi je imel biti vodnik, a pričakovali so ga šele drugo jutro domov. Ker nisem poznal kraja in ljudi, sem šel iskat svēta k domačemu župniku. S prisrčnim veseljem, pa tudi z neko nevoščljivostjo izvem, da sta bila nedavno dva kaplana z Bistrice in iz Srednje vasi na Triglavu, in sicer 1. septembra tega leta, in sta tako ovrgla skoraj splošno mnenje, da se ne da priti na vrh. Nekega Antona Kosa, ki jih je bil spremljal gori, so seveda tudi meni priporočili. Prej sem mislil, da nisem daleč od vznožja Triglava, zdaj pa sem moral slišati, da je njegov vrh gotovo še nad 12 ur oddaljen. Vreme je bilo videti kaj dvomljivo, da bi mogel iti drugi dan na Triglav, in ker sem imel tudi vsaj nekako napol v načrtu, da na tem izletu obiščem v Celovcu svojega visokočislanskega dobrotnika, prečastitega gospoda generalnega vikarja, kneza in škofa Krškega, grofa Hohenwartha, sem se odločil, da grem najprej v Celovec in potem nazaj grede obiščem Triglav.“ (Nato opisuje Stanič svojo pešpot preko Bleda in Ljubelja v Celovec in nazaj preko Zelenice na Bled.)

„Že se je daniło, ko sem potoval po dolgočasni, le po ogljarjih oživljani dolini proti Bistrici. Solnce še ni razpodilo goste megle, ko sem prišel na Bistrico. Tu bi bil rad dobil konja, da bi se peljal ali jezdil k slapu Savice, pa nisem mogel nobenega najti. Zatekel sem se k tamošnjemu gospodu oskrbniku in po dolgem času, ki se mi je zdel cela večnost, sem dobil konja, a brez sedla. G. oskrbnik je bil tako dober, da mi je dal svojega, toda, ker je dotični kmet razen tega, da je zahteval 3 gld samo za ježo do slapa, ki ni niti 3 ure daleč (od tam sem namreč hotel iti na Triglav), kazal tudi razžaljivo ošabnost, sem mu dal nekaj za zamudo časa in sem šel peš. Moral sem preko

⁵⁾ Namreč na Mangart.

Jereke, ker je bil tam moj vodnik. Po dolgem obotavljanju in oskrbovanju z živežem sva šla z Antonom Kosom, ko sem mu moral prej slovesno obljubiti, da bom njega in njegovo ženo ob priliki nameravane božje poti pri sebi doma pogostil, preko Srednje vasi proti Savici. Da si prihraniva pot naokrog, ki mi jo je zvito opisal kot zelo dolgo, sem za pol ure trajajoči prevoz čez Bohinjsko jezero plačal 1 gld, dasi je šel tudi ribič z nama gledat spomenik pri Savici, ki ga še ni bil videl. Nad četrť ure smo šli v breg po vozni poti skozi krasne gozdove, od koder je potem treba iti nekaj časa peš zelo strmo do slapa. Obdani od gostega gozda slišimo, kako na desni pod nami buči Savica; zgoraj v ospredju bobni slap kakor grom. Ko pridemo iz gozda, imamo pred seboj krasni spomenik, ki označuje na njem napis, komu je namenjen; toda zdaj je čas, da obrnemo svoje oči proti slapu. V ostrem kotu, ki ga tvorita dve visoki skalni steni, pada iz skale izvirajoča Savica preko zelo visoke, strašne stene in se razprši skoraj v prah, preden dospe v peneči se kotel. Ko sem bil tam, voda ni bila posebno velika, se torej ne more primerjati v veličastvu s slapom Salice v Krümelu. Ozka steza vodi od spomenika pod steno prav do kotla. Povsod curlja voda in ledenomrzal veter piha iz kotla. Splazil sem se k valujoči vodi, je izpil tri čašice na zdravje — komaj sem se mogel spomniti nekaterih prijateljev narave, kaj še le, da bi bil vse imenoval, ker je moker vetrič ledenomrzlo protestiral proti moji navzočnosti. Stopil sem nekoliko nazaj in sem opazoval neposnemljivo Stvarnikovo delo nad seboj. Na levi ti visi nad glavo grozo in strah zbujujoča stena. Pred seboj, t. j. proti severovzhodu, komaj dosežeš z očmi vrh navpične stene, raz katero pada Savica. Ta stena se nadaljuje v ovinku proti vzhodu in jugovzhodu. Kakor majhne svečke stoje suha jelova debela na tej navpični, čudoviti steni. Ves očaran sem bil ob tem pogledu, ki je brez primere in se da le uživati, ne pa popisati. Zato svetujem vsakemu prijatelju narave, naj je videl še toliko slapov, da se ne straši truda in pride semkaj; obilno mu bo poplačano.

Šel sem nazaj k spomeniku, da bi ostal tudi tu nekaj časa. Spomenik je iz krasnega marmorja, nad seženj visok in več ko pol sežnja širok. Pritrjen je pod večno skalo prav lepo in varno. Prostor pred njim je zelo podoben prižnici. Od zahodozahodjuga se pride semkaj po zelo strmi, stopnicam podobni poti, proti jugu in vzhodu imaš pod nogami prepad, skozi katerega drvi Savica. Proti severovzhodu lepo opazuješ slap i. t. d. in proti zahodoseveru stoji spomenik; moraš se čuditi, kako so ga mogli spraviti semkaj. Napis, z zlatimi črkami vsekan v ta krasni in dragoceni spomenik, se glasi:

Joanni Archiduci Austriae

Geognostae Originis calcarei

Alpini scrutanti ad fontem

Savi 8 Idus Julii 1808

D. D. D.

Zois Metall. Bochinens. Cultor.

Lenard Kelbel is bohinske Belle isekau.

Opazoval sem svoj že takoj ob prihodu na spomenik obešeni baro- in termometer, ogledal si še enkrat ta veličastni kotel, ki ga pa oni visokega Göhla na Salcburškem na strani Gollinga po mojem mnenju prekaša, sicer ne po svoji temni grozoti, pač pa v širjavi, višini in golih stenah, ter sem se podal nazaj proti Srednji vasi, ker je prihajal od jugozahoda močan dež. Ne daleč od slapa levo nad njim gre pot navzgor. Po tej poti sem bil na Bistrici sklenil iti na Triglav; a moj čudni vodnik me je pregovoril, naj grem iz Srednje vasi gori. Šli smo torej nizdol proti jezeru, spremljal nas je močan dež, ki pa je pojenjal. Krasno se vidi od jezera nazaj konec Bohinjske doline. Na desni je visok, večinoma obrasel gorski hrbet, ob njegovem vznožju vodi ob jezeru steza, po kateri bi bil moral iti, mesto da sem z ribičem izgubljal čas. Na gornjem koncu jezera bi bilo treba čez potok, da se pride na navadno pot. Levo ob bregu jezera gre prava pot k Savici mimo cerkve Sv. Duha. Dalje zadaj se dviga visoko in golo pogorje med Bohinjem in Tolminom. Čez gore vodita dve poti, čez Suho in Škrbino na Tolminsko, kjer bi bil moral iti jaz, da bi mi ne bilo treba napraviti dolgega ovinka čez Podbrdo v Bohinj. V ospredju bolj na desno se vidi slap Savice kakor megla.

Že je bila noč, ko sem dospel v Srednjo vas. Naveličan slabe postrežbe, sem prav rad sprejel vabilo gospoda župnika, kjer sem bil preje pustil svojo prtljago. To vam je bila krasna večerja in izborna prenočišče! Bog povrni dobremu možu! Tu sem našel drugega triglavskega potnika, gospoda kaplana Jakoba Deschmanna (Dežmana), katerega kratek a natančen opis njegove triglavske poti bi služil lahko mesto vodnika. A moj vodnik mi je natvezel že polno strašnih reči. Zdelo se je, da mi tudi sreča že obrača hrbet. Nebo je bilo gosto prepreženo z oblaki in želja, iti drugi dan na Triglav, se je zdela prazna.

Nekoliko potrpt se vležem k počitku; a kako se mi je razveselilo srce, ko sem se še pred drugo uro zbudil in sem videl kos neba, na katerem so migljale zvezde. „Vstani, srečo imaš!“ sem dejal in se začel pripravljati na pot. Zopet je megla zakrila nebo in dobra gospodinja mi je morala vlitl debelejšo srečo; tako sva šla jaz in

malosrčni Kos s svetilnico v temni noči v gore. Že se je delal dan, ko sva prišla na veliko planino „u Skaunzi“ (Uskovnica). Tu sva našla na moje začudenje še ljudi in živino, dočim so mi preje pravili, da zdaj ni nikogar na planinah. Od Srednje vasi do tu si bo kak morebitni bodoči obiskovalec Triglava lahko dal opisati pot in od sedaj bo mogel vsakdo lahko brez vodnika najti pot na Triglav po mojem kratkem opisu in povpraševanju pri planšarjih. (Naslednji opis se ujema s staro spodnjo potjo iz Srednje vasi čez Trstje na Triglav, ki je pa sedaj opuščena.)

Od planšarskih koč se gre proti severozahodu vprek čez planino navzgor. Lahko se daš kake pol četrt ure daleč spremiti, da prideš na pot, ki se zavije na levo v gozd. Po tej zelo vidni stezi, po kateri gonijo tudi živino v druge planine, je treba iti dalje, včasih navzgor, včasih nizdol, večinoma se je treba držati vprek na levo. Zaiti ni mogoče, ker je samo ta steza. Sedaj prideš zopet na majhno planino, kjer je koča ⁶⁾. Potem pride jarek, ki je treba čezenj in zdaj se gre zelo strmo na desno navzgor po stezi, ki se vije skozi gozd. Iz megle sva sicer srečno prišla in nebo je bilo deloma jasno, a veliki oblaki so se podili od juga proti vrhovom gora in s strahom in upanjem sem stopal naprej. Že je drevje prenehalo in rušje je pokrivalo tla, ko sva se obrnila nekoliko bolj na levo in dospela zopet do planšarske koč. ⁷⁾ Nekoliko na levo navzgor sva prišla zopet na mično planino, ⁸⁾ odkoder se je nutil že kaj lep razgled na spodaj ležeče kraje in na marsikak lep gorski vrh. Tu si je treba nekaj časa pokazati pot proti Velemu Polju (Stanič piše „Belo Polé“ — Belo polje), da se pride tem bolj gotovo na stezo, ki postane kmalu zopet zelo vidna in ki vodi močno proti levi vprek in potem nizdol. Ograja, pritrjena na spodnji strani steze, varuje živino, da ne pade. Zdaj vodi pot med gorami preko grebena. Tu sva zagledala očaka Triglava v vsej njegovi krasoti, le včasih so ga zakrile megle, ki so se podile mimo. Zdaj gre pot zopet nizdol in krasno je ležala planina Velo Polje ob vznožju Triglava in med drugimi gorami pred nama.

Kakor mestece, če gledaš od daleč, leži skupina planšarskih koč skoraj čisto na sredi ko miza ravne planine. Dalje spodaj ob strani stoji koča rajnega gospoda Leopolda barona Zoisa, ⁹⁾ ki si jo je dal tu postaviti, da bi mogel tod okrog botanizirati. Preden se pride do koč,

⁶⁾ Trstje.

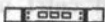
⁷⁾ Planina Spodnji Tolstec. —

⁸⁾ Pl. Veliki Tolstec.

⁹⁾ To je pomota, ker Leopolda Zoisa ni bilo, pač pa misli tu Stanič na Karola Zoisa, slovečega botanika.

si je treba zapomniti nameravano pot na Triglav in se glede nje orientirati. Na desno zadaj nad kočami stoji suho drevo, za njim se vidi pot navzgor pot steno tik ob rušju. Preje si je treba tudi zapomniti, da se gre potem proti onemu precej visokemu vrhu, ki stoji na desni poleg Velikega Triglava, to je, da se pride pod Srednji Triglav. Na južni strani Srednjega Triglava¹⁰⁾ zgoraj, kjer je po grebenu zvezan z drugimi gorami, je opaziti tudi nekakšno razpoko. Proti tej razpoki je treba iti. — Toliko približno si je treba zapomniti, še preden pridemo do koč na Velem Polju, ako gremo brez vodnika (kar za vajenega hribolazca ni nobena težava) na Triglav.

(Konec prihodnjič.)

Plezalne ture v vzhodnih Julijskih in v Kamniških planinah.

Dr. Klement Jug.

(Dalje.)

Aljaževem Domu smo sklenili Rožman, Potočnikova in jaz, da gremo drugi dan še na Škrlatico in potem na Triglav, ostali so se pa še isti večer vrnili v Dovje na vlak.

Drugi dan smo se ob 5 h vzdignili iz Vrat proti Škrlatici. Kmalu nad studencem ob stezi se je pričenal sneg. Vendar je bil še približno do višine 1900 m dokaj ugoden za hojo, ker je bil že dokaj trd in radi ponočnega mraza še zamrznjen. Zato smo v zložnem, a vztrajnem tempu do 8 h jako dobro hodili. Kjer se zavije steza okrog Rogljice, je pričel postajati sneg vedno bolj mehak in vedno globlji, tako da je hojo radi udiranja bolj in bolj oviral. Hoja je postajala zelo naporna, toda Skalaš se ne umika rad. Z Rožmanom sva se izmenjavala v tem, kdo naj hodi prvi in dela stopinje v snegu. Tako smo prišli do 10 h tja, kjer se nad križpotjem proti Rogljici in Škrlatici obrne steza na Škrlatico v steno po njenih policah.

Prej smo upali, da nas bo sneg manj oviral, bržko pridemo med strmejše skale. Pa smo se hudo zmotili. Vse police in žlebovi, po katerih je izpeljana sicer jako dobra steza na Škrlatico, so bili gladko zameteni. Rožman je poznal teren že od poprej, a se le ni mogel orientirati. Ponekod je kukala iz snežene belote kaka rdeča lisa in nam kazala smer, v glavnem pa smo se morali držati pravila: idi, kjer moreš!

Sneg je bil moker in težak, ker ga je solnce ujužilo. Zato se je rad sproževal v plazove. Police, po katerih smo hoteli iti, smo morali

¹⁰⁾ Tu misli Stanič Mali Triglav.

vse očistiti, da smo dobili sigurne stopinje, v žlebovih smo delali do $\frac{1}{2}$ metra globoke stopinje v sneg, da smo stali v njih dovolj sigurno in nismo sprožili plazu. Šlo je silno počasi, tudi prijetno ni bilo bogvekako. Premočenji smo bili dodobra, saj smo se skoro kopali v tej sneženi žlomarici; zeblo nas je, da smo komaj čutili ude in se skoraj nismo zavedali, kaj uganjamo; v ude je pričela legati utrujenost, lakota in žeja tudi nista pozabili na nas; tako smo pomalem pričeli gojiti željo, da bi bili že kmalu spet — na toplem v Aljaževem Domu . .

Sneg v žlebovih je bil globok in silno strm; težko smo ga gazili. Minila je že ena ura tega gazenja in trebljenja polic, ko smo šele prikobacali na ono škrbnico, ki je na sredi južne plati grebena, okrog katerega je izpeljana steza na Škrlatico in ki jo tvorita dva žleba, stikajoč se na vrhu. Od zahodne strani se pride po prvem žlebu na škrbnico, gre se potem po drugem žlebu s Škrbnice doli in se pride v široko odprt žleb, po njem pa na greben.

Da si ne bi dovolila usoda kakih „špasov“ z nami, smo se na oni škrbnici navezali na vrv. Nilka v sredi, Rožman na zadnjem in jaz na prvem koncu vrvi. Nato smo izmenoma nadaljevali turo: najprej sem šel jaz za polovico dolžine vrvi dalje, se zasidral s cepinom globoko v sneg, nato je prišla Nilka na moje mesto in sem šel jaz dalje, da sem spet nategnil vrv, in potem je šel Rožman do Nilke, se zasidral in poslal njo dalje do mene itd. Bilo je grozno zamudno in prava preizkušnja potrpljenja. Sama z Rožmanom bi si gotovo ne dovolila takega plesanja na vrvi, toda nisva bila sama in za druge se čutiva vedno odgovorna. Raje malo več mraza in podobnih „užitkov“, nego imeti zavest, da se nama je tovariš zaupal, naj ga vedeva seboj, a se nisva izkazala tega zaupanja vredna. In koliko bolj zraste ta odgovornost, če je ta tovariš ženska, zase slabotna, a vendar pogumna dovolj, da gre z nama!

Jaz, ki sem bil na sprednjem koncu vrvi, sem imel nalogo pogaziti sneg in napraviti stopinje v njem. Takega opravila sem že dobro vajen, a sem pri njem vendar precej previden. Svoje dni sem hodil po snegu in ledu katerekoli strmine kakor po preprogah: hitro in lahko, da je bil užitek. Vsak zdrsljaj sem z urnimi reakcijami obvladal. Toda izkušnja z Jalovca (glej Plan. Vestnik 1923 str. 14) me je živo poučila, kako izdajalska zamoreta biti sneg ali led. In ta izkušnja mi stopa živo pred oči vsakikrat, kadarkoli stopim na sneg ali led, ki skrivata radi strmine možnosti, kojih ni lahko predvidevati. Zato zaupam bolj krušljivi skali nego snegu, dasi sta oba izdajalska, le da mi skala doslej še ni vzela samozaupanja, sneg pa že. — Iz tega razloga sem bil na poti na Škrlatico jako previden. Tolkel sem stopinje tako globoko,

dokler nisem prišel do trdnjšega snega, ki je bil zanesljiv. To pa je vzelo seve še več časa.

Nekoliko preden smo prišli na sedelce v grebenu, kjer se obrne steza na severno stran grebena, smo se malo odpočili in vzeli nekaj hrane, potem smo šli dalje. Od sedelca dalje je šlo nekoliko lažje, ker ni bil sneg več tako strm ko poprej, pa tudi globok ni bil več tako; kajti tam zdrči sproti ves sneg preko prepadov. Zato ni bilo treba več tolike previdnosti ko prej, marveč smo lahko hodili vsi trije hkratu. V zavarovanje smo pazili le na to, da je tekla vrv vedno za kako živo skalo. Če bi kdo zdrsil, bi s sunkom prevrnil tudi svoja druga, toda hujšega ne bi bilo, ker bi vsi trije obviseli na vrvi na skali. Le kjer se na ta način ni dalo zavarovati in je bilo sicer mesto opasno, smo se zavarovali s tem, da je bil eden vedno trdno zasidran, a ostala dva sta hodila dalje.

Za oprimek zadošča skoro vsak skalnat rob, tudi če je razpokan. Za zavarovanje z vrvjo pa ne, ker razpokani robovi ne vzdržijo sunka padca. Zato se moraš v ta namen posluževati vedno le živih robov, če ti niso na razpolago večje skale. Ali je rob živ in torej zanesljiv ali ne, ga preizkusiš s tem, da ga primeš z eno roko in hkratu z drugo roko s cepinom udariš po njem, pri čemer boš s pomočjo prve roke hitro razlikoval robovo naravo po tem, kako se strese. — Pri zavarovanju z vrvjo okoli skalnatih robov moraš seve paziti tudi na to, da je oblika robu taka, da v slučaju padca ne bo skočila vrv čez rob. Pri tem je treba vpoštevati predvsem smer sunka, ki bi nastal v slučaju padca. Da gre pri vsem tem delo hitro in zanimivo izpod rok, je treba enako ko pri plezanju treznosti in naravnega razuma, one preudarnosti, ki omogoči hitro presojo položaja in smotno reakcijo.

Kjer sneg še ni bil zgrmel z grebena preko skalovja, je bil labilen in ni bilo varno hoditi po njem. Enkrat sem stopil na tak sneg, pa je bila sreča, da sem se še držal za skalo in ostal na svojem mestu; kajti sneg se je radi svoje napetosti začel takoj pomikati navzdol, se je razširil v velik plaz in nato v mogočnih slapovih zbobnel preko prepadov. Kako tako bobnenje vpliva na človeka, se da samo doživeti, ne pa opisati! Tajno grozo in spoštovanje pred mogočno naravo zbuja; nemo zre človek v silno prirodo in še besedice se ne upa črhniti, kjer grmi pesem narave . . . Podobno občutje ga navdaja, ko v podzemskih jamah. Človek sam ne ve, kdaj izgubi ob tem grmenju svojo samozavest. Še njegov korak postane manj siguren, ker mu prinese to grmenje le preveč jasno do zavesti, kako blizu mu je ona možnost, kjer mine vse, čisto vse.

Zato so taka razmišljanja le škodljiva. Bolje je, da se sploh nič ne zmeniš za vse grmenje in greš dalje. Če sili ona groza le preveč

v zavest, vriskaj in bodi vesel, samo da ji odtegneš pozornost ter ostaneš trezen. Zato sem jaz takrat po prvem plazu zažvižgal in šel naprej ter odslej povsod tam, kjer je sneg silil v dolino, raje sam poprej sprožil plaz ter si pot očistil, nego stopil na sneg in tako prepustil to delo snegu samemu.

Nilka pa je pri tem prizoru izgubila nekoliko svojega prejšnjega poguma. Pomirila se je šele, ko je videla, da je nevarnost pravzaprav jako majhna in da si jo le človek v svoji domišljiji povečava do groze. Sicer pa je pokazala Nilka na vsej turi več moškega nego ženskega značaja. Bila je trezna, pogumna in vestna tovarišica z zgolj turistovskimi in nikakimi ženskimi interesi. Uporna kakor vsak pravi turist, je napenjala svoje zadnje sile, samo da si ni pustila pomagati tam, kjer si je lahko pomagala še sama. Svoj težki nahrbtnik je nosila ves čas sama. Pri zavarovanju se je vedla kot pravi tovariš. Na vsej turi niti ene tožbe, vzdih, nepotrebnega počitka ali podobnega! Še opaziti ni bilo, da imamo žensko med sabo. Tako vztrajna in požrtvovalna tovarišica se pač sme imenovati turistinja, prej nego marsikateri „tovariš“ in „turist“.

Ob 3 h popoldne smo prišli na vrh Škrlatice; rabili smo torej celih pet ur izpod stene do vrha, za kar bi normalno ne rabili niti eno uro. Do vrha nas je spremljala megla, na vrhu pa se je vendar pretrgalo njeno sivo zagrinjalo toliko, da se nam je odprl razgled proti severu in zapadu. Iz dalje sta nas pozdravila Jalovec in Mangart, v bližini pa so vabile stene in grebeni na nova podjetja. Rožman mi je razlagal, katere stene in grebeni so že preplezani in kod. Kar žal mi je bilo, da kljub divji puščavi, ki vlada med Škrlatico, Kukovo Špico in Špikom, skoro ni najti stene ali grebena, ki bi bil še nedolžen in za čigar prvenstvo bi se moglo še tekmovati.

Megla nam je kmalu spet skrila vabeče vrhove izpred oči; obrnili smo se nazaj proti Aljaževemu Domu. Navzdol smo hodili mnogo lažje in sigurneje, ker smo imeli smer globine pred seboj in pred očmi in bi torej mogli v slučaju zdrčanja izlahka reagirati. Poleg tega je bil sneg že pregažen. Do pod stene smo ostali navezani na vrvi, ker je bilo treba tu in tam, da se zavarujemo. Pod steno, kamor smo prišli v dveh urah, smo spravili vrh in ob osmih zvečer smo bili zopet v Aljaževem Domu.

Črez noč smo se odpočili in si posušili obleko. Drugo jutro smo šli po Tomiškovi poti na Kredarico. Minil je komaj dober teden, odkar sem bil na Kredarici, pa so bile razmere že vse drugačne. Vroče solnce je nanaglem topilo sneg. Prej še vsa pokrajina bela, da je slepila oči, je kazala sedaj že mnogo črnih lis. Stopinje, ki sem jih pred dobrim tednom delal do 1 meter globoko v sneg, tako da sem rabil od Staničeve

koče do Kredarice nič manj nego 3 ure, so že skoro popolnoma izginile. Usoda pa je hotela, da še bolj natanko spoznamo moč, ki jo ima v tem letnem času (bili smo 1. VII.) solnce na sneg. — Črez noč je bil sneg zamrznil, zato smo dopoldne še pod jako ugodnimi pogoji prišli po njem do Kredarice. Nameravali smo iti na Triglav, potem na Dolič, k Triglavskim jezerom, na Črno Prst in potem v dolino.

V Triglavskem Domu, ki je bil ravno prejšnji dan otvorjen, smo našli Žirovnika in še več drugih tovarišev Skalašev. Žirovnik je bil tisti dan z enim tovarišem že na vsezgodaj na vrhu Triglava. Poznal je razmere pač bolje nego mi, zato je šel na vrh po lepo zamrzlem snegu in je bil ob solnčnem vzhodu že zopet v Triglavskem Domu. Oblastno razkoračen, je dremal sedaj v Aljaževem kotu ob peči ter sušil svojo obleko. „Zbudil“ se je le, kadar je imel priliko koga nalagati — Žirovnik namreč rad včasih kaj po latinsko pove — ali pa, ko je slišal, da kdo kaj dobrega jè; v tem slučaju je velikodušno žrtvoval svoje „spanje“ in šel na skupno delo in jelo. (Dalje prih.)

Planinstvo na Pohorju.

Brunon Rotter, Maribor.

(Konec.)

Vrnimo se nazaj k Beigotu. Od tu se pride ob Lobnici nad slap Šumik, dalje do lestve, po kateri moramo navzdol, čez brv, nakar zavijemo ob strugi Lobnice navzgor. Vedno močnejše bobnenje se nam približuje in končno stojimo pred Velikim Skokom ali Šumikom (slika Vestnik l. 1913, str. 30).

Krasen je pogled na ta široki slap, osobito v spomladi, ko se vsled topljenja snega valijo ogromne množine vode po strugi, padajo skoraj vodoravno v severno skalo in končno v kadunjo. Voda je kristalnočista in ledenomrzla; kdor si je privoščil tam enkratno kopel, mora biti zelo vročekrven, da bi jo ponovil.

Tu plavajo in se veselé žuboreče vode lepe postrvi, ki jih je sploh vsa Lobnica polna.

Treba je iti po stezi nazaj, mimo lepega slapiča Verna (slika str. 65) do drugega mostiča; pod žlebom skozi dospemo nad Mali Skok ali Mali Šumik (slika Vestnik l. 1922, str. 186). Jako lep pogled nudi ta slap; žal, da se ne more pod njega in ga občudovati od spodaj.

Ako nadaljujemo pot po žlebu še malo navzdol, dospemo do skalnih vrat. To je predor med dvema visokima skalama, skozi kateri pada voda in tvori nekaka vrata. (Sliko priobčimo pozneje.)

Na levem bregu vodi pot mimo številnih slapičev in skakalcev (slika Vestnik l. 1913, str. 93) v Ruše. Nekateri uporabljajo za prehod tudi drvarski žleb; ta prehod je sicer jako romantičen in lep, a hoja po žlebu je nevarna, ker običajno ob nedeljah in praznikih plavijo

Pohorje: Slap Verna v dolini Lobnice.

med tednom pripravljeni les. Bolje je hoditi po gori omenjenem in markiranem potu, ki pelje nekaj časa ob Lobnici, potem skozi gozd, a pri slapovih vedno doseže potok.

Druga pot pelje od Beigota do razpotja pri Stari Glažuti, kjer se strnejo pota od Velikega vrha čez Majlard, ki prihaja od zahoda, a se nadaljuje vzhodno mimo Jelenske peči (kjer raste v skalovju mnogo dragomastnika) na Smolnik (868 m) in dalje v Ruše.

Mimo Stare Glažute se pride na Travnj in dalje na Mizni vrh; po krasni gozdni, skoraj promenadni poti dosežemo Klopni vrh (1335 m). Tu ima Mariborska podružnica SPD. od 1. aprila 1921 do 31. marca 1932, torej za dobo 10 let, v najemu planinsko kočo, ki jo je temeljito popravila in opremila. Koča ima tri sobe z 10 posteljami, na podstrešju skupno ležišče. Koča je oskrbovana le v seziji.

Dohodi: Iz Fale skozi Činžat do potoka Lamprehčica, dalje ali na desno čez Bergauerja ali na levo čez Lamprehta; iz Ruš čez Smolnik, iz Št. Lovrenca i. dr.

V neposredni bližini se nahaja lovska koč grofa Zabeo iz Fale, v kateri ima tamkajšnji logar od Podravske podruž. SPD gostilniško koncesijo.

Ko stopimo iz turisticke koč, zagledamo koj pred seboj markacijo, ki kaže pot skozi gozd, mimo močvirja, kjer raste mnogo dragomastnika, do Brvi (1250 m), kamor pridemo v dveh urah.

Od Brvi pešpot v Št. Lovrenc (1 1/2 ure) na sever, proti jugu vozna pot na Pesek, majhno planoto, krasno ležečo sredi gozdov, prav pod Roglo. Studenec pod smreko, levo od vozne ceste.

Pesek, priljubljeno taborišče turistov, je obenem izhodišče izletov na vse mogoče strani. Naravnost proti jugu pod Roglo vodi vozna cesta v Št. Jungerto in Žreče, s Peska se hodi tudi na Roglo. Ko se prehodi kakih 300 korakov od studenca po cesti, zavije pešpot (markirana, pa slabo) in je treba stopati strmo navzgor. Rogle ne zgrešiš, tudi če ne paziš na skoraj nevidno markacijo. Pride se na njo tudi, če greš po prej omenjeni vozni cesti do travnika (1/2 ure) in se obrneš po njem točno na zapad. Vrh vidiš pred seboj.

Vrnimo se za trenotek nazaj na Pesek!

Še ena cesta se odcepi na tem križišču. Na zapad gre, navzdol v gozdnat jarek. Čez pol ure si že pri Ostruhovi žagi, razsežni travniški kotlini. Razvaline vidimo po travnikih. Nekdaj je stala tu parna žaga. V kotlini izvira potok Radl; če se mu pridružiš, prideš po prijetni vozni poti v dobri uri v Hudi Kot in Št. Lovrenc.

Pa ostanimo raje na planini!

Kotlina pri Ostruhovi žagi, oziroma travnati njeni robovi so ustvarjeni — to je moje nestrokovno mnenje — da se nanj postavi planinski hotel, ali pa vsaj zdravilišče za jetične. Zdravniki! Oglejte si te krasne gozdne senožeti!

Naprej!

Markacija nas pelje precej strmo navzgor proti zapadu. Trdno pod Št. Lovrenškimi jezери smo in paziti moramo, da ne zaidemo v nepregledno močvirnato borovje. Le vedno po markaciji — ki je tod precej svojevoljna — in v pol ure smo na Komisijskem sedlu, 1534 m.

Sedaj pa na Roglo!

Rogla, 1517 m, eden najvišjih vrhov na Pohorju, ima le eno slabost; izolirana ni, zato nudi razgled le na jug. Sicer pa nas za svojo neizoliranost lepo odškoduje; celo Pohorje se razteza pred očmi in nikjer drugje ne stopi brezkončna razsežnost Pohorskih gozdov s toliko mogočnostjo pred človeka.

Po senožetih gremo na zapad in najdemo v četrť ure pastirske kočē na Vitanjski Planji. Idealen prostor za smučarje! Z Vitanjske Planje vodi ena cesta naravnost proti jugu strmo navzad v Skomer, 2 uri, od nje se pri „Logarju“ odcepi markacija na Vitanje, 3 ure. Preko travnikov navzdol proti severu se pride k Ostruhovi žagi, po vrhovih na severozapad (pazi, da ne greš nikamor navzdol) pa na Komisijsko sedlo.

Omeniti je treba še tole zanimivost:

Nekako na Vitanjski Planji se cepi Pohorje v dva dela. Onstran Planje izvira namreč Mislinja (tista, ki teče mimo Slovenjgradca); naredila si je silno globok jarek, ki se kmalu razširi v dolino. Ta dolina deli dosedaj enotni Pohorski greben v dva dela.

Če gremo z Vitanjskih Planj naravnost na zapad, smo na južnem grebenu. Kmalu zagledamo na desni gorovje — to je severni višji greben. Južni greben se znižuje bolj in bolj in preide polagoma v hribovje ob Doliču; tam ga je konec; mi pa gremo najbolje po „Gračarskih fratah“ v „Mislinjski Graben“ — o katerem bomo kmalu čuli. — Če pa stopamo preko senožeti po vrhovih na severozapad, pridemo preko Komisijskega sedla na Planinko; tu se začne severni del Pohorja.

Vzhodno od Planinke, gori na desni, če pridemo z Vitanjske Planje, leži „Jezerje“ ali Št. Lavrenška jezera (slika Vestnik l. 1913, str. 50). Obisk je v vsakem oziru jako zanimiv, pa brez vodnika ni svetovati, da bi se kdo spustil v to nepregledno močvirje in borovje. S Planinke gremo lahko po robu gozdnatega grebena na sever strmo navzdol mimo Vreleka in čez Kasjak v Hudi Kot in v Št. Lovrenc, 1½ ure. Na Planinki je studenec južnozapadno pod travnikom.

Senožet Planinke pada proti zapadu precej strmo v Ribniško sedlo, 1298 m. Sedlo je gosto zaraslo; paziti moramo, da ne pridemo na napačne poti.

Zato zapomnite:

1. Vozna pot, ki smo po njej prišli s Planinke, gre na levo vedno navzdol v „Mislinjski graben“. Čez poldrugo uro strme hoje po slikovitem jarku med granitnimi pečinami dosežemo električno železnico,

ki vozi sicer le „plohe“ (hlode), ki bi pa v slučaju potrebe vzela tudi kakega turista s seboj in ga zavlekla v pol ure v Mislinje (Št. Ilj pod Turjakom). Peš se rabi 3 ure.

2. Če zapustimo vozno pot na Ribniškem sedlu in gremo skozi gozd na desno, trčimo kmalu na pešpot (jug-sever). Stopimo nanjo, pa smo v nekaj minutah pri koči in studencu (prijetno taborišče)! Mimo kočee strmo, zelo strmo, po slabi stezi navzdol v Josipov dol, mimo velikanskih kamenolomov in nekdanje glažute; 2 uri. Od tam smo v pol ure na levo v Ribnici, naravnost po cesti pa pridemo skozi Velko, 2 uri, na kolodvor.

3. Če pa želimo z Ribniškega sedla naprej po Pohorju, pojdemo z vozne poti, kakor pod 2., čez pešpot in naravnost na zapad strmo navzgor do planote; po tej dospemo k Ribniškemu jezeru, 1387 m. (Slika Vestnik l. 1913 str. 49.) Tu se odcepi pot na Ribnico.

Od jezera se spenja pot na Mali Črni vrh, 1535 m, in skoraj dosežemo „Cerkvico“. Tu bi bila morala stati baje cerkev, vsled česar se je ohranilo ime med ljudstvom.

Malo naprej se odcepi steza južno doli in se doseže v najkrajšem času lovska kočea. Ta nudi zavetišče ob hudi uri, ker ni daleč naokrog nobene druge kočee.

Skoraj smo tudi na Velikem Črnem vrhu, 1543 m, odkoder se pride proti jugu v 2 urah v Št. Ilj.

S Črnega vrha pada pot zapadno po velikanskih senožetih (zakaj ne hodijo naši smučarji na to idealno planjavo?) na sedlo pod Veliko Kopo. Na desno po cesti pridemo do potoka Vuhrednice, kjer se okrepčamo. Na Kopi ni vode!

Onstran potoka je gozdnato gričevje, na sever dobro zavarovano, na jug odprto čez sedlo. Velika Kopa leži pred nami. Tu — in nikjer drugje — mora stati kočea pod Veliko Kopo!

Da omenim le nekaj ugodnosti: 1. Krasna, zavarovana lega. 2. Voda! Vso pot od Ribniškega sedla pa do sem ni studenca. 3. Kratek dostop: v 2 urah iz Ribnice mimo Kralja po vozni cesti! 4. Na Veliko Kopo se pride v $\frac{1}{4}$ ure. 5. Velikanske senožeti dajejo pozimi sportne prostore za smuči in sankarje, prostore kakor jih idealnejših ne najdemo na samem Semeringu.

Začnimo, vsaj z zavetiščem!

S sedla bomo — koderkoli lezemo — prišli v pol ure na Veliko Kopo, 1542 m.

Od Velike Kope se odcepi pot v Št. Ilj. Proti zahodu gredoč se zavije pot severno čez sv. Bolfenk (kjer je v lovski koči g. Pahernika

na razpolago skupno ležišče za turiste) v Vuhred, zahodno nadaljujoč prideš na Malo Kopo, 1526 m, in naprej v sedlo, 1212 m, a od tukaj v Vuzenico, ali Slov. gradec ali Šmartin ali Lehen.

Od Velike Kope imamo isti razgled, kakor s Planinke. Vrh je gol.

Stem sem podal skupni pregled našega Pohorja, Mogoče, da sem kaj pregledal, a to mi naj cenjeni bralci oprostijo. Zahvaljujem se g. dr. Anton Jehartu, ter gg. Davorinu Lesjaku in Jak. Zupančiču za nasvete in pomoč, ki so pripomogli, da so omenjene v spisu točke, ki jih sam še nisem tako natanko poznal. Vsekako pa bom v letošnjem letu temeljito preprečkal in pregledal vse Pohorje. Pridite tudi Vi z menoj spoznavat in uživat krasote in skrivnosti tega znamenitega gorovja.

Poudarjam še, da je Pohorje lepo na vzhodni strani, a še lepše lege in izlete nudita južna in severna kakor tudi zapadna stran. Strniti bo treba dostope od vseh strani, kadar postavimo primerno zavetišče — in upam, da se zgodi v najkrajšem času — potem bo dostop v ta naš planinski raj omogočen tudi pozimi.

Čez hrib in dol.

Vršič — Trenta — Prisojnik — Razor — Triglav — Bohinj.

Dne 1. avgusta 1923 smo nastopili dopust Janez, Malčka in moja debelost. Po pusti, vroči vožnji smo izstopili v Kranjski Gori. Pot na Vršič je krasna in lahka, a nahrbtniki so bili težki. Šele ob $\frac{1}{2}$ 10. uri zvečer smo dospeli v Erjavčevo kočo in nato v njene dobre postelje.

Drugi dan — oblačno. Odločimo se, da si gremo ogledat izvir Soče. Pridemo na Vršič, na mejo; čujete: — godba! Četa alpinov stoji tam s svojo — godbo. Mirno prekoračimo mejo. Pride nam nasproti „tenente“. Vprašamo ga: „Soča? Isonzo?“ Odgovor: „Si, si“, in maha z roko v smeri Trente. Misleč, da je vse v redu, se spustimo proti dolini. A že je laški financar za nami in nas tira nazaj: „brigadir“ je bil užaljen, ker ga nismo vprašali za dovoljenje; nazadnje se je vdal in se poslovil celo s slovenskim „Na svidenje!“

Mahnemo jo po bližnjici. Podrte barake, posekan gozd, sami sledovi vojne dobe se nam kažejo, vmes pa rdečih jagod, debelih, sočnih, sladkih! — Pred Trento naletimo zopet na „alpine“; bilo jih je kakih deset „tahinirarjev“, ki so se raje gostili z jagodami, nego se postili na Vršiču.

Trenta je jako revna, raste samo krompir in fižol; goveje živine je malo, a mnogo ovac, pa še te jim „signori soldati“ kradejo. Enemu posestniku so jih letos baje 50 glav. — Do izvira Soče je še $\frac{1}{4}$ ure. Pot vodi ob ozki strugi mimo lepega vodopada do kotanje v gori. Kakor malo jezerce je ta kotanja s kristalno čisto vodo; ob nalivih in spomladi bruha voda sunkoma iz nje. Tu smo posedeli in se krepčali. Stopili smo še po lepi cesti do Sv. Marije, kjer je cerkvice, župnišče in mežnarija. Nato smo se vrnili; med potom nas je prala nevihta, ob treh popoldne smo bili zopet na Vršiču, kjer smo prenočili.

Prihodnjega dne, 2. avgusta, je bila gosta megla. Namerili smo se, da stopimo malo proti Prisojniku po planike. A ker se je megla dvigala, smo šli k Prisojnikovemu Oknu. „Če smo že tu, pojdimo še na vrh!“ Pot „Konsul Vettters Weg“ je zanimiva. Razgleda pa na vrhu ni bilo. Knjiga in štampljka sta italijanski. V knjigo se je bila pred nami vpisala cela stotnja laških vojakov, kakor so se pač znali. — Vrnili smo se po slovenski poti, lačni in žejni, ker nismo bili ničesar vzeli s seboj. Med potom smo še srečali laškega poročnika z 2 vojakoma; nosili so na vrh triangulacijske aparate. V koči pa nad pripravljene žgance! Polni želodeci so zahtevali počitek . . . Zadaj za kočo je gugalnica; med guganjem je Malčka zaspala na njej, na travi pod njo pa midva z Janezom.

Prihodnjega dne je bilo ob 5 h zjutraj krasno jutro. Napotili smo se proti Razorju. Pod studencem Mlinarico so se nam pridružile ovce in so nas spremljale še preko snežišča. Od tu dalje smo postali prav ponižni, pomagali smo si naprej z rokami in nogami ter s celim telesom, po hlačah in brez njih. Z vrha Razorja smo gledali divjega kozla, najbrže čuvaja; nismo se mu zdeli nevarni, ker je ves čas ostal na svojem opazovališču. Razgled je bil krasen.

Ob 2 h smo se spustili proti Kriškemu Podom. Steno pred njimi je Janez prešel v nogavicah, a jih je polovico tam pustil. Prvo jezero je bilo pokrito z ledenimi ploščami, drugo prosto. Prod na Sovatni je grozen, ni ga bilo konca. Razen tega silna žeja! Pa saj je v gozdu pod Sovatno izboren studenec. Ob 8 zvečer smo dospeli v Vrata; ko smo večerjali, se je vlila ploha. — Naj se!

Drugi dan dopoldne je bila v Vratih velika žehta; še danes smo hvaležni Aljažu za tisto korito ob poti. Le krave so nas postrani gledale, ko so prihajale pit. Popoldne smo jo mahnili po Tominškovi poti na Kredarico. Bilo je ves čas megleno.

S stolpa je bil drugi dan lep razgled na vrhove; doline so bile pokrite z meglo. Pot do koč pri Triglavskih jezerih se je vlekla, posebno ker smo se pri vsakem jezeru ustavljali in umivali. V koči smo se izpreminjevali v kulturne turiste; Malčka je šivala, midva se čedila.

Ob 9 h zjutraj 5. avgusta smo bili pri Sv. Janezu v kopaljšču. Kako se je prilegla kopel! Potem pa nad pivo! In tu se tura konča.

Milan.

Kotiček.

Kako naju je pastir potegnil.

Nekega novembrskega dne sva v gosti megli na Veliki Planini potrkala s tovarišem Jožo na zapahnjeno bajto starega pastirja. Zapahnil jo je, ker je baš pral svojo edino srajco . . . No, slednjič je le odprl.

Vstopila sva in si odprtila. Devičar — pastir se je v silni zadregi stiskal v kot. Ko je bil utolažil očitek svoje nedostojne obleke, se ga je lotila radovednost. Zanimal se je za vse in je klepetal prav kakor star devičar. Imela sva s seboj okroglo svetilko, koje zunanji oboj se je dvigal. Radovedno me vpraša, za kaj služi ta stvar; odvrnem mu kratko, da je to rešpetlin. „Aa-a-a!“ se začudi in pazno ogleduje napravo (bil je zelo kratkoviden). „Čemu pa je sveča v rešpetlinu?“ „No“ — pravi Joža, „če se sveča prižge, se potem z rešpetlinom tudi skozi meglo vidi.“ — „Tak rešpetlin bi bil zame“, pravi z dopadenjem pastir; „saj bi mogel tudi v megli po planini živino loviti.“

V tem se je zmračilo. Poprosiva pastirja za latvico sladkega mleka v zameno za tobak. Takoj nama ga je dal. Ko nadrobiva kruha v mleko in zajmeva prvo žlico, se zadere Joža: „Kako mleko pa je to? Za hu . . . ! To le sami požlampajte.“

Pastir pa se hladnokrvno odreže:

„Tristo kosmatih! Pa res: ko bi skozi vajin rešpetlin pogledal, bi pravo mleko zadel; tako pa sem vama le siratko ponudil!“
Janez.

Društvene vesti.

Kamniška podružnica, markacije. — Obnovila se je markacija sledečih potov: Poreber — Črnevec (2 napisni tablici). Stahovica — Velika Plan. — Konjščica — Dol (6 nap. tabel). Kamn. Bistrica — Kamn. sedlo (1 nap. tab). Kamn. Bistrica — Kokrsko sedlo (1 nap. tab).

Odsek amaterfotografav SPD. v Mariboru je imel 20. dec. 1923 svoj glavni zbor, ki se je vršil ob jako pičli udeležbi članstva. Iz poročila nač., ki je podal tajniško poročilo, je posneti, da je deloval odsek v glavnem v reklamne svrhe. Izposojeval je kličeje za društvene publikacije, kakor tudi za šolske in druge knjige. Zalagal je razglednice in pripravljaj gradivo za poznejše razstave slik. Prirejal je skupne izlete v širšo in daljšo okolico ter fotografiral najlepše in najvažnejše pozicije. — Iz poročila blagajnika je razvidno, da je imel odsek v poslovnem letu 5058'60 Din dohodkov, 3054'— Din stroškov, tako da je stanje blagajne 2004'60 Din. Rač. pregl. je poročal o pravilnosti omenjenega poročila, nakar se je izvolil sledeči odbor: nač. in gospodar: Brunon Rotter, tajnik: Božidar Gajšek, blagajnik: Viktor Lavrenčič, odbornik Vjekoslav Golubović, rač. pregl: Ignacij Baloh. — Vsi dopisi se naslavljaajo na odsek, Maribor, Krekova 5.

Planinske slike. Osrednji odbor SPD ima v zalogi krasne fotografične serije planinskih slik iz Julijskih Alp, Karavank in Kamniških planin. Posamezne serije se dobé, oz. naročajo v pisarni SPD v Ljubljani à 30 Din za 10 kom. — Celotne serije, 100 fotografičnih plan. slik za 200 Din napravi g. amateur fotograf Jos. Kunaver, ako se priglasí vsaj 50 odjemalcev na naslov pisarne SPD v Ljubljani. — Slike v obliki razglednic so priznane krasni posnetki naših planin; priporočamo jih kar najtopleje vsem turistom in sploh vsem ljubiteljem naših gorá.

Obzor.

„Planinski kalendar za g. 1924“. Hrv. planinarsko društvo, podružnica „Sljeme“ u Zagrebu, izdaje u vlastitoj nakladi planinarski kalendar za god. 1924. Kalendar sadržaje historijat H. P. D., popis sviju podružnica H. P. D. sa imenima odbornika, odbor S. P. D.-a, odbor podružnice S. P. D.-a, odbor Tur. kluba „Skale“, (popis svih planinskih kuća u Sloveniji), i odbor Srb. Plan. društva; nadalje razne stručne članke o planinstvu, te konečno uspene i puteve sviju planina u Hrvatskoj. To će biti prvo djelo kod nas, u kojem su skupljeni na jednom mjestu svi usponi i putevi planinarski; jer kako je poznato, vodića imamo malo, a pojedini se opet opisi nalaze razbacani po raznim revijama raznih godišta, a nekih uopće i nema, pa će zato kalendar dobro doći svakom planinaru, jer koju god turu odabere, naći će ju zapisanu u njem, sa naznakom trajanja iste i. t. d.

Kalendar je uredio Dušan Jakšić, tajnik podružnice „Sljeme“, a saradivali su gg. prof. Josip Pasarić, podpredsjednik H. P. D.-a, Dr. Josip Poljak, urednik „Hrv. Planinara“, Ervin Köröshényi, predsjednik „Sljemena“, Branimir Gušić, Dr. Bogdanović, Dragan Paulić, i drugi. —

Cijena kalendara je 15.— dinara. S obzirom na to, što se kalendar štampa u ograničenom broju, preporučujemo svakom planinaru, da si ga čim prije naruči, kako nebi ostao bez njega. — Narudžbe na adresu „Hrv. Plan. društ. „podružnica Sljeme“ u Zagrebu“, Mesnička ulica 10. — Kalendar će vrlo dobro doći slovenskim turistima, koji pohađaju naše planine. —

Dostavek uredništva. — K temu izvornemu poročilu s krogov bratskega Hrvatskega planinarskega društva opozarja uredništvo tudi s svoje strani na ta, prvi, planinski koledar v hrvatskem jeziku. Lična, lepo natisnjena žepna knjižica je obenem informativna zbirka spisov o prvih početkih in o razvoju jugoslovanskega planinstva, kajpada z vidika izdajateljev. V prvi vrsti je v tem pogledu omeniti sestaveni članek i našega odličnega sotrudnika, g. dr. Ivana Krajača o razvoju Hrvatskega planinskega društva. (Prim. Plan. Vestnik, 1922, str. 73 i. d.j. O zelo agilni podružnici „Sljeme“ poroča tajnik g. Dušan Jakšič sam. S turističnega in krajepisnega pogleda je jako dobro obdelano vse področje HPD. Z našim planinskim koledarjem se krijejo praktični in potrebni članki o opremi planince (Ervin Köröskényi), o prvi pomoči (dr. Jurčić) in o zaščiti prirode (dr. Pevalek). — Iz knjižice tudi vidimo, kako zelo posećajo Hrvatje naše gore. In mi?

Oča Požganc (Janez Klinar), naš zaslužni, podjetni delovodja pri napravah v Triglavskem pogorju, zvesti pomočnik župnika Aljaža, je v starosti 81½ leta popolnoma oslepel.

Karel Plaichinger. Kakor znano, se je 20. julija 1909 učitelj Viljem Lass z Dunaja na severni Triglavski steni ponesrečil, njegov tovariš, učitelj Karl Plaichinger, pa se je rešil. V Mojstrani je potem Plaichinger prisegel, da ne gre več v goré. —

A med vojsko ga je zvabilo, da je šel pozimi v Gorenještajerske goré (Gesäuse) odkoder se ni več vrnil. Spomladi so našli tam njegovo truplo. **Jak. Aljaž.**

Naše slike: Koča pri Triglavskih jezerih (1681 m). Visoko gori nad Bohinjskim jezerom se dviguje razsežna gorska skupina, ki se naslanja na masiv Triglava samega. V tem pogorju je nekako v sredini kakor vklesan ozek prerez, ki se razteza od Komarče notri do mogočnega Kanjavca (2568 m). Ta prerez tvori dolino Triglavskih (Sedmerih) jezer. Sredi te doline, ki ima povprečno višino čez 1600 m, stoji na naši sliki posneta Koča pri Triglavskih jezerih. Lega ji je krasna. Na zapadni strani se dviguje široka stena Male in Velike Tičarice (1797 m in 1891 m), v vznožju posuta s širokimi plazovi. Proti vzhodu se pričinja valovita planota Komne. Najlepši kras je pa seveda tik pod kočo razprostirajoče se 6. Triglavsko jezero. Okoli koče stoje razstreseni posamezni prastari ledeni. Koča ima zunaj lično verando, kuhinjo, precej veliko obednico ter skupno ležišče v pritličju, v 1. nadstropju pa 9 posameznih sob za 2 do 3 postelje. Sploh je udobno urejena in zelo važna -postojanka za turistovski promet.

Vsebina: Dr. V. Korun: Veleturist Jereb (str. 49) — Iv. Kogovšek: Valentin Stanič prvokrat na Triglavu (str. 54). — Dr. Klement Jug: Plezalne ture v vzhodnih Julijskih in v Kamniških planinah (str. 60). — Brunon Rotter: Planinstvo na Pohorju (str. 64) — Čez hrib in dol: Vršič-Trenta-Prisojnik-Razor-Triglav-Bohinj (str. 69). — Kotiček: Kako naju je pastir potegnil (str. 70). — Društvene vesti: Kamniška podružnica, markacije. Odsek amaterfotografv SPD v Mariboru. Planinske slike (str. 71). — Obzor: Planinski kalendar za g. 1924 (str. 71). Oča Požganc. Karel Pleichinger. Naše slike (str. 72). — Slika: Pohorje, Slap Verna v dolini Lobnice (str. 65); na prilogi: Koča pri Triglavskih jezerih.

Urednik **dr. Josip Tomiňšek** v Mariboru. — Izdaja in zalaga Slovensko Planinsko Društvo v Ljubljani (Osrednji odbor). — Tisk tiskarne Makso Hrovatin v Ljubljani.

Koča pri Triglavskih jezerih (1681 m)

Fot. dr. Stanko Tominšek

I. Hrvatska štedionica

v Ljubljani, Aleksandrova c.

Telefon št. 11. — Brz. naslov: Praštediona, Ljubljana.

Izvršuje vse bančne
posle najkulantneje.

Sprejema vloge na
knjižice in tekoči
račun proti ugod-
nemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja
vse vrste vrednost-
nih papirjev, valute
:-: in devize. :-: